

ZPRÁVY

ČESKÁ REPUBLIKA

12 Kč

VYŠLI PROROCI Z POUŠTI · 1918
FRANTIŠEK BÍLEK (1872-1941)
KRESBA K STATI O. BŘEZINY

M. ONDRÁČEK · 1997

*Společnost
Františka Bílka*

7
říjen 1997

Milí přátelé,

letošní rok je rokem 125. výročí narození Františka Bílka. Jednou z jeho prvních prací bylo dílo Orba je naší viny trest.

„Veškerá orba i orba ducha je v potu tváře dobývána ze země. Na rozbitém desateru oře úmorně náš velký Oráč - Kristus, sníživ se v nás (schýliv se k nám), jako v tvrdou půdu (ztuhlou zemi), aby nás ‚znovuzrodil‘ ve zdraví své, po němž se nikdy neumírá.“

Druhá plastika Fr. Bílka, s níž se vrátil do vlasti, byl pro ni odsouzen a odňato mu stipendium. Zdůraznil náplň a zavrhl líbivost formy, předešel svou dobu. Pro tuto práci byl vyhoštěn z uměleckých kruhů v Praze. Vrátil se do rodného Chýnova, aby pokračoval o samotě v linii duchovní tvorby. Po třech letech vybrána tatáž plastika, v době pokročilejší, pro výstavu našeho umění ve Vídni. Je památná ještě tím, že J.B. Förster na ni komponoval svůj slavný sbor Oráč ...“ Potud Berta M. Bílková, umělcova dcera.

Proč Orba? Převrstvit hodnoty smyslu našeho života, zúrodnit pole našeho nitra, zbavit je kamení a plevele, aby tak mohlo vyklíčit sémě Poznání, sémě Pravdy. „Poznej pravdu a Pravda Vás osvobodí“ - říká Kristus.

Naše nitro (naše myšlenky a city) je naplněno kamením bezohlednosti, sobectví a plevelem strachu, nevědomosti, plevelem nesmyslných a bezcenných myšlenek a tužeb po majetku, penězích a moci. Je to úporná práce, kterou musíme vykonat sami na sobě, abychom všechny tyto negace vymýtili z našeho nitra. Teprve potom tam může vstoupit klid, mír, radost a láska, pochopení a odpuštění. Toto jsou ty pravé duchovní hodnoty, které spojují všechny obyvatele této Země bez jakýchkoliv rozdílů a jsou cestou k odstranění mravního úpadku 20. století.

Je třeba si uvědomit, že celým dílem Bílkovým proniká ono důležité připomenutí, že všechno to musíme mít nejprve v sobě. Nebudeme-li to mít v sobě, jinde to nenajdeme.

Bylo by dobře, kdybychom každý den vysílali do vesmíru přání, aby mezi všemi národy a všemi lidmi zavládl právě ten zmíněný klid, mír, radost a láska, pochopení a odpuštění. Nestačí jen uznávat tyto pravdy, ale musíme se naučit je žít, uskutečňovat je svým životem tak, jak to činil a vtělil do svého díla František Bílek. Proto si to stále připomínáme.

„Co kdo seje, to sklízí.“ Po tajemství „orby“ přichází tajemství „setí a sklizně“, které spočívá v tom, že zasejeme zrno pšenice a sklízíme klas, zasejeme zrno máku a získáme desítky dalších zrníček. Právě tak je to i s koukolem. Proto musí být naše myšlenková setba nejen dobrá, ale co nejlepší.

Zamysleme se nad významem „orby“ v době předvánoční, v době adventu, která zanedlouho nastane, abychom se dokázali hlouběji ponořit do významu nastávajících vánočních svátků, vyčistit a otevřít své nitro, aby do něho mohla vstoupit Láska.

Přeji Vám, jménem Společnosti Františka Bílka, aby Vaše vánoční sklizeň byla hojná a bohatá tím nejlepším, co máte ve svém nitru, aby byla životem onoho věčného Života.

Přibyslav Šimice

Zdenka Braunerová a František Bílek

Aleš Nevečeřal

Zdenka Braunerová je jistě jednou z nejpůsobivějších postav v naší výtvarné i obecně kulturní sféře od přelomu století. Hodnocení jejího významu v malířství, grafice a knižní kultuře přenechám samozřejmě povolanějším. Není však bez zajímavosti si připomenout její vztahy k několika umělcům (ať milostné či čistě přátelské), které pak navzájem ovlivnily jejich osudy i uměleckou tvorbu. To se týkalo např. Chittussiho, Zeyera, Mrštika, Martena. Do této řady patří též krásný přátelský vztah se sochařem, grafikem a myslitelem Františkem Bílkem (1872 - 1941), též zakládajícím členem Hollara.

Z. Braunerová poprvé pomohla Bílkovi počátkem r. 1891, kdy mladý sochař odchází do Paříže na další sochařská studia se stipendiem Vojtěcha rytíře Lanny. Na přímluvu Mařáka a prostřednictvím manželů Náprstkových je požádána Z. Braunerová, aby se ujala Bílka a pomohla mu usadit se v Paříži. Čím více Braunerová poznává Bílka jako umělce, tím se stává jejich přátelství věrnější. Braunerová jej uvádí do uměleckého prostředí, seznamuje s A. Muchou, na radu sochaře Daloua nastupuje pak Bílek ke studiu místo na École des Beaux Arts na akademii Colarossi k prof. Injalbertovi. Jak víme, asi po roce bylo Bílkovi stipendium odňato především díky zásahu Myslbekově, který negativně hodnotil Bílkovy práce (později Myslbek svůj úsudek změnil). Bílek se vrací do Chýnova k rodičům. Zdenka Braunerová však pomáhá mladému umělci vydržet přestálé útrapy a nepochopení a stojí na počátku dalšího pro Bílka důležitého období, jeho přátelství s Juliem Zeyerem. Braunerová správně tušila, že Zeyerova náklonnost mu pomůže lépe se zorientovat v uměleckém světě a snad i samotnému v sobě.

Braunerová píše 1.7.1896 Zeyerovi o Bílkovi: „Je mu teprv 24 let, ale po těch životních zkušenostech je již jako dospělý muž. Jeho mysticism je mu tak z duše vyrostlý bez té nejmenší pózy a náhledy jeho o náboženství, o životě i umění jsou nad míru zajímavé. Suchý střízlivý člověk by snad mohl i bez zlomyslnosti tvrdit, že je Bílek blázen. Ale já si to troufám popřít. Je tolik důslednosti v jeho životní theorii, že na mne spíše dělá dojem genia než blázna. Nerozumím mu ještě ve všem, ale když tak přesvědčivě mluví o tom, že poznal Pravdu - že poznal i to, co nikdo dosud nepoznal, tj. proč je člověk, co duše, co Pravda, tu začínám věřit jako on. (...) Já v toho hochu věřit nepřestanu a myslím, že v něm vězí budoucí velký člověk, vzácná jedna lilie vypučelá z ohromného českého smetiště. Možná, že Vás jednou navštíví, vidíte, že ho vlídně přijmete? Ručím Vám za to, že Bílek je jedna z nejzajímavějších bytostí, které po tomto slzavém údolí putují.“

Následuje necelých pět let až do Zeyerovy smrti naplněných vzájemným přátelstvím všech tří zúčastněných, vzájemnou úctou, obdivem a láskou. Svědčí o tom i jejich další korespondence. 8.8.1896 píše Zeyer Braunerové: „Drahá přítelkyně, jak Vám poděkovat, že jste mě seznámila s Bílkem! Byl jsem v Chýnově. Z toho člověka jdou paprsky! Takové andělské oči jsem ještě nikdy neviděl. A ten svatobolestný výraz spodního rtu! Když mi prostě a tiše vypravoval svoje utrpení, polily mne slzy.“ Braunerová odpovídá Zeyerovi 11.8.1896: „Píšu Vám jen v rychlosti a to hlavně, abych

Vám poděkovala za to, co Jste pro Bílka vykonal. Víím, že Vaše návštěva bude mít na jeho život vliv rozhodující, Bůh Vám dobrotu Vaši zaplat!“ A Bílek v tomtéž měsíci píše Zeyerovi: „Přišel jsem právě z dílny, kde ukončoval jsem práci poslední svoji: Slovo tělem učiněno jest -. Jak mi milá práce ta. Jen až budu slyšet z Vašich úst a z úst slečny Braunerové, že se i Vám oběma líbí, pak Vám budu věřit, že to práce dobra a budu dvojnásobně spokojen.“

Zeyer stojí při Bílkovi v jeho osudných rozhodnutích (rozmlouvá mu jeho snahu odejít do kláštera ve Lnářích), pomáhá mu zajistit finanční podporu aj. Braunerová píše Zeyerovi 27.10.1886: „Vrátím se radši k našemu milému Bílkovi, k tomu nepochopenému českému Blackeovi. Psal mi, že o něho se zajímáte a co vše Jste proň učinil. Bůh Vám to stonásobně zaplat. (...) Vaše sympatie působí na něho jako balsám, a když mi psal tak radostné psaní o tom, jak Jste se ho ujal, tu teprve jsem viděla, co musela ta duše jeho již přetrpět! Snahy jeho jsou krásné a umělecky velmi čisté. Jsem hrda na to, že mu rozumím, ale zároveň jsem nešťastna, že prostředků nemám, abych ho mohla podporovat.“ Braunerová umí však být k Bílkovi i kritická. Píše Zeyerovi 16.2.1897: „Ptáte se mne, co říkám tomu Bílkovu Kristu? - Mně se velice líbí a myslím, že pro sovětskou se ten kreslený nedal aplikovat. Také myslím, že není dobré Bílkovi něco radit. Já neberu od něho vše, všecinko. Je mladý a podléhá mnohému nevkusu - ale ať se proběře sám, ať si trochu spálí prsty, - Není dobře lidem jako Bílek říkat, že oheň pálí - oni to musí zkusit sami. Já věřím v Jeho talent jako tak hned nic na světě a myslím, že když se mohou stipendii a synekúrami podporovat u nás lidé úplně bez talentu, že Bílek už docela zadarmo peníze nebere.“

Když se dostává Bílek do střetu s akademickou veřejností, Braunerová ho obhajuje (Zeyerovi 20.4.1898): „Jen kdyby toho Bílka nechali a nedráždili, ten hoch se zblázní. On není žádný duch pro polemizování a nejlepší je, ho nechat na pokoji. Já nevím, proč lidem nestačí, že sochař je sochařem, proč ho nutí, aby jasně vysvětlil, co svým talentem zamýšlí. Onehdy jsem navštívila Redona a viděla u něho krásné pastely, avšak on sám nemohl mi říci, co představují. Já jednu hlavu sama pokřtila „Parsifal“ protože Redon mne prosil, abych mu dala titul. Smáli jsme se tomu a Redon tvrdil, že musí dávat svým pracím titul, jinak že by je neprodal, on však tu starost přenechá svým přátelům, jeho starost pak že je pouze uskutečnění svého snu, své vize. Tak jsem si vzpomněla při tom na akademickou naši výtvarnou Prahu a musela jsem se smát. U nás by dali takového Redona pod doktorskou nebo dokonce policajtskou dohlídku.“

Jedno z nejkrásnějších hodnocení Bílkovy osobnosti a tvorby pochází právě od Zdenky Braunerové. Je obsaženo v Úvodu k Bílkovým Modlitbám z roku 1897: „Umění to, příliš vážné, zobrazuje vždy myšlenku křesťanství, nutí diváka k přemýšlení a proto bude málo těch, kteří se dnes u jeho díla s porozuměním zastaví, za to ti, kteří se zastaví a pochopí, budou jej milovat. Jeho umění je černý chléb vonící ještě tou zemí, z níž pochází, je jako chladivý živný pramen horské vody, která uzdravuje tělo i duši, jest jako okno chrámu, za jehož temným sklem se klenu obloha a svět se otvírá do Nekonečna, je ale také jako ostrý nůž, který nemilosrdně seškrabuje onu staletí usazovanou, leností a egoismem přikrývanou špínu na dně lidských srdcí. (...) Dílo Bílkovo jest modlitbou, jest hymnem Světla, Pravdy a lásky k Tomu, jenž dle nesmrtelných slov Julia Zeyera:

*Byl dobrým jako pole, které chléb
tém dává, již ho pluhem trýznili.“*

Po smrti Zeyerově v r.1901 potkává Bílek jiného umělce, se kterým je opět jakby osudově spjat - Otokara Březinu. Jeho přátelský vztah ke Zdence Braunerové však nebyl nikdy ničím zkalen.

Text byl převzat z Bulletinu Klubu přátel Hollara , č. 2/96

Aleš Nevečeřal

* * *

Dávné jiskření ztratilo na síle,
při amputaci citu není ani na slzy,
jen do času zbývá něco trpělivosti
a cesta nikam ...
Snad v jiných rovinách,
v průsečících jiných životů
vytryskne pramen ...
Kdo mrtvou vodu oživi,
stane se Honzou králem.

Časnost

Jednou se vrátíme do vysněných zahrad,
odkud duše létají za poznáním hmoty,
lotosové květy provoní závoje myšlenek
a hvězdy se skloní před prahem věčnosti.

Na kterém slunci to spíš svůj sen?
Duchové tě přivedou zpět do hedvábné niti,
neboť čas, jenž není, ještě vládne tělu.
Tvé Já je pánem vesmíru
a ty zatím nevíš, jak ho pojmenovat.

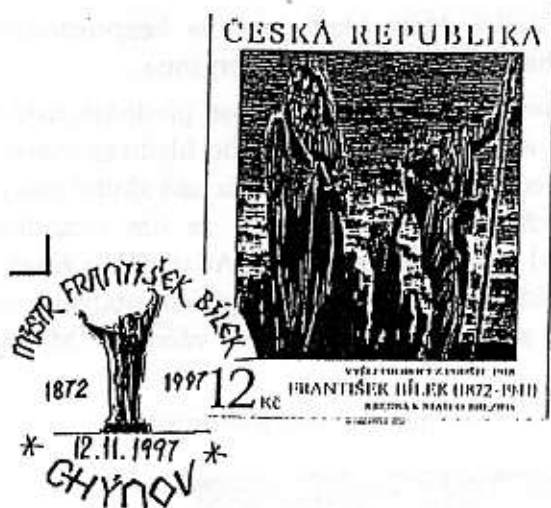
Dílo Františka Bílka a známková tvorba

V rámci tematického okruhu Umělecká díla na známkách vydává Česká pošta ke dni 12. listopadu 1997 spolu se známkami, vycházejícími z tvorby malíře-krajináře A. Chittussiho (1847 - 1891) a grafika T.F.Šimona (1877 - 1942) také známku ryteckého přepisu perokresby Františka Bílka nazvané „Vyšli proroci z poušti“.

Původní kresba vychází ze souboru statí Otokara Březiny „Prosy“, autorem ryteckého přepisu (ocelotisk z plochých desek) je rytec Miloš Ondráček, známý svou tvorbou nejen u nás doma, ale i v zahraničí. Znamka vychází s výplatní hodnotou 12 Kč.

Současně s touto známkou vydává Česká pošta také tzv. obálku prvního dne (FDC), opatřenou doplňkovým ryteckým přepisem jedné z dalších Bílkových perokreseb a s přitiskem zvláštního razítka s nápisem „PRAHA“ a datem 12.11.1997.

O vydání známky a obálky FDC se nemalou měrou zasloužil také pan Přibyslav Šimice, předseda Společnosti Františka Bílka, který již před časem upozornil Českou poštu na blížící se 125. výročí narození F. Bílka.

Příležitosti k tomu, aby byl znovu vyzdvihnut význam Bílkova díla, využívá v době jeho 125. výročí narození i umělcovo rodiště, město Chýnov. V současné době připravuje vydání zvláštní dopisnice se zobrazením Bílkova chýnovského ateliéru a zároveň požádalo Českou poštu o zhotovení příležitostného poštovního razítka, které by mělo být od 6.11. až do konce roku používáno tamní poštou k orážení upomínkových, resp. filatelistických zásilek.

Rudolf Kulveit

Pravda nad skutečnost

(zastavení u jedné zapomenuté knihy)

Nevím, zda existuje nějaký soupis Bílkova díla (a ani nejsem jeho znalcem) a tedy zda poznatek, který zde uvádím jako (své) překvapení, není obecně známým. Když jsem si před lety vypůjčil v knihovně starou knihu českého lékaře F. Mareše Pravda nad skutečnost (1918), byl jsem nadšen nejen obsahem, ale i nečekaným objevem, že kniha je "vyzdobena" (jak se trefně praví na titulním listu) ilustracemi Františka Bílka.

Opět nevím, jaký byl vztah mezi Bílkem a Marešem. Zda dlouhodobější (před rokem 1918) nebo zda se datoval až od přípravy vydání knihy, když její autor (nebo její vydavatel Spolek českých mediků ?) požádal Bílka o spolupráci. Jisté však je, že byli oba "jedné krve". Ne(jen) jako jihočeští rodáci, ale svým smýšlením a přístupem k životu.

František Mareš se narodil 20.10.1857 v Opatovicích u Českých Budějovic (zemřel 6.2.1942 v Hluboké n.Vltavou). Byl to lékař - fyziolog; zabýval se především problematikou metabolismu, neurofysiologií a činností svalů, jater i ledvin. Byl profesorem lékařské fakulty české univerzity v Praze a přednostou jejího Fysiologického ústavu (1895-1928), v letech 1920 až 1921 dokonce rektorem UK. Vedle toho, že svým žákům byl autoritou nejen odborně - pedagogickou, ale i mravní, proslul na poli tehdejší vědy zejména svými filosofickými názory na podstatu životních dějů a směřování přírodních věd. Odmítal mechanický materialismus, který na přelomu století prakticky již ovládl oficiální vědu, a přikláněl se k vitalistickému výkladu činnosti organismů.

Vitalismus byl vědecký a filosofický směr či koncepce 19.století, podle které nelze životní jevy redukovat na materialistickou příčinnost - fyzikálně chemický základ sám o

sobě není s to vysvětlit řád a finalitu živého organismu. Jinými slovy: život není jen hmotné podstaty, ale musí zde být něco, co hmotu oživuje, jakýsi vnitřní životní princip či životní síla (élan vital - odtud vitalismus a jeho pozdější pokračování, tzv. neovitalismus).

Mareš požadoval návrat ke Kantovi. Velký důraz kladl také na bezprostřední prožívání - intuici, čímž navazoval na známého filosofa-vitalistu H.Bergsona.

Mareš byl nejznámějším českým představitelem vitalismu, činností přednáškovou i publikační vedl na poli české (přírodo)vědy osamocený a z dočasného hlediska marný boj (jak sám přiznává v dále uvedené své předmluvě ke knize Pravda nad skutečnost). Svědomí mu nedalo, aby nehájil pravdu vždy a všude - i když se tím nezřídka vystavoval posměchu akademické obce. Nebyl to však boj zbytečný. Ať už šlo o zaseté "sémě pochybnosti" nad materialistickým vědeckým názorem v myslích studentů, o memento pro dnešek nebo prostě jen o to, že zde "pod zorným úhlem věčnosti" Mareš obstál.

Za zmínku ještě stojí, že F.Mareš patřil mezi obhájce pravosti Rukopisů.

Knih *Pravda nad skutečnost*, vydaná Spolkem českých mediků v Praze r. 1918, obsahuje na 152 stranách (formátu A5) Marešovy úvahy z let 1890-1918 a dále šest Bílkových ilustrací. Vedle kresby na obálce (sedící zamyšlená postava s knihou a perem) jde o pět celostránkových ilustrací:

- podobizna F.Mareše
- "Tvořící povznesou lidstvo"
- "Naši předkové jali se všemi silami hledati království Božího - hledati pravdy - "
- "Pozbyli jsme svobody v kladení svých účelů"
- "Držeti pravdu vždy a všude" .

Vzhledem k tmavšímu modrošedému pozadí jsou tyto ilustrace, s jednou výjimkou, xeroxem obtížně reprodukovatelné.

Marešův níže uvedený úvod ke zmíněné knize Pravda nad skutečnost nejlépe vypovídá o jejím poslání, autorově životním názoru i pravděpodobných důvodech, proč František Bílek k tomuto projektu přistoupil :

Medikové, mládeži česká mně nejbližší!

Vaše odhodlání, vydání k 50letému trvání Spolku Českých Mediků výběr z úvah o vědě a životě, které jsem napsal během téměř 30 let v boji za povýšení duchové pravdy nad hmotnou skutečnost, zaručuje vítězství pravdy, když se k ní přidává mládež.

Pravda se zakládá v duchovém řádu, podle něhož člověk tvoří vědění o hmotné skutečnosti, které pro něj jinak není než skrze vědění; řádu, podle něhož člověk myslí a jedná dáváje vznikati skutečnostem, které by jinak nikdy nenastaly.

Pravda jest, bytuje jakožto nezměnitelná, věčná. Hmotná skutečnost však plyne v neustálé proměně, ana každá její fáse již zaniká v minulosti, jakmile jen nastala. A na tomto proudu hmotné skutečnosti, který nastává a mizí neustále, lidský život tvoří trvalé hodnoty podle pravdy duchového řádu.

Tato tvořivá činnost, toto umění jest plno bolestných nezdarů, ana hmotná skutečnost vzdoruje duchovému řádu. Ale vzdor stálým nezdarům přece jen pokračuje úkol života utvářiti hmotnou skutečnost podle pravdy a podřídit ji duchovému řádu. Kdykoli lidstvo drželo pravdu nad hmotnou skutečností, rostlo jeho tvůrčí umění. A kdykoli ovládla myslí hmotná skutečnost, upadalo umění, klesaly trvalé hodnoty života a utrpení rostlo.

Ve středověku oddávala se lidská mysl cele jen pravdě, kterou však hledala na onom světě, nepomyšlivši, že by měla pravda býti přiváděna ku platnosti lidským životem na tomto světě. A tak, nedbajíc hmotné skutečnosti, upadala lidská mysl jako v duchové blouznění. V nové době však obracela se lidská mysl cele ke hmotné skutečnosti a jen v ní samé hledala pravdy. Ano, hmotná skutečnost uznávána sama přímo za jedinou pravdu, vedle které by byly pravdy duchové pouhými mátohami. Fakta zaujala místo pravdy. A tak upadly myslí ve hmotářské šílení, jehož hrůzy a ohavnosti právě prožíváme.

Vysvobození jest jen v plnění úkolu lidského života, který má tvořiti trvalé hodnoty, podle duchového řádu pravdy, na plynulém základě pomíjivé hmotné skutečnosti. V záchvatu hmotářského šílení počalo již před 30 lety pronikati poznání, že nade vsí hmotnou skutečností stojí duchová pravda. I počal se boj za idealism proti realismu. Též u nás byl veden tento boj a ve mnohém šli jsme i napřed. Boj byl tvrdý; v těchto ukázkách jsou zastřeny jeho tvrdosti, aby se spíše na ně zapomnělo. Stál jsem při idealismu téměř sám a boj jsem fakticky prohrál, jak bylo nedávno připomenuto a jak ukazuje sama hmotná skutečnost. Neboť nad tou nelze zvítěziti fakticky.

Český národ vždy stavěl duchovou pravdu nad hmotnou skutečnost a fakticky také prohrál. Ale jeho ideové vítězství jest již nepochybné: hmotná skutečnost bude

podřízena duchovému řádu a pravda zvítězí, leda by pozemský život vůbec selhal. Bylo nebezpečné zaváděti u nás kult faktů a podřizovati každou ideovou pravdu zkoušce faktů, poněvadž byla tím ohrožena tvůrčí síla národa, který má před sebou veliké dílo. Překonali jsme záchvat faktičné střízlivosti, která nám dobře ukazovala na hmotnou skutečnost, ale která nás mohla zle k ní připoutati: neboť nám jest překonati skutečnost danou a vybudovati lepší podle pravdy.

V Praze 12.května 1918.

F.MAREŠ

Doufám, že skuteční znalci života a díla F.Bílka naváží na toto orientační sdělení a dále je prohloubí.

František Kožíšek

Drobné zprávy:

Husitské muzeum v Táboře otevřelo stálou expozici Síň Františka Bílka. U příležitosti 125. výročí umělcova narození je rozšířena o další výstavní prostory a exponáty.

• • •

V úterý 4. listopadu 1997 v 15.00 uctí zástupci Společnosti Františka Bílka památku umělce položením květin u jeho oltáře v chrámu sv. Víta.

• • •

Ve středu 12. listopadu plánuje Společnost Františka Bílka ve spolupráci s Husitským muzeem uspořádat vzpomínkový večer v Táboře věnovaný 125. výročí umělcova narození. V odpoledních hodinách položí zástupci Společnosti F.B. věnec na hrob v Chýnově. Blíže informace pro zájemce je možné získat na pražském tel. čísle 793 19 63.

Pozvánka:

Stavba budoucího chrámu v nás

4. listopadu v 17.30 hodin - pořad Lyry Pragensis ve spolupráci se Společností Františka Bílka

Esej Františka Bílka, v němž líčí duchovní dějiny země, poslání ženy a dítěte a dílo celé přírody pozemské, uvádí Lyra Pragensis ke 125. výročí jeho narození. Přednes Dagmar Sedláčková a Milan Friedl, doplněno hudbou W.A.Mozarta a úvodním slovem Jiřího Kutiny.

Prohlídka Zeyerovy vily

pro Společnost Františka Bílka v sobotu 8. listopadu ve 14.00 hodin. Sraz pro zájemce bude na konečné tramvaji č.1, 2 a 18 na Petřínách ve 13.45.

Zveme srdečně všechny členy i jejich přátele.

Spolek Svatobor, jehož kolektivním členem je i naše Společnost, zve na své akce:

- sobota 1. listopadu v 10.00 hod.: *Vzpomínkové shromáždění* před Slavínem na Vyšehradě spojené s exkurzí do krypty Slavína a vycházkou po hřbitově,
- čtvrtek 13. listopadu: návštěva *Jungmannova rodného domu* v Hudlicích v předvečer výročí jeho smrti (informace na tel. 243 241 64).

V našich Zprávách rádi otiskneme příspěvky nebo převzaté články, které nám poskytnou členové Společnosti. Zaslát je můžete na adresu : Iva Musilová, Banskobystrická 3, 160 00 Praha 6 (tel. 243 241 64 - mezi 18. a 20. hodinou).

Společnost Františka Bílka děkuje za sponzorský dar České spořitelně v Turnově.

Kontaktní adresy Společnosti Františka Bílka:

ThDr. Lubomír Měřejovský
Lečkova 1516
149 00 Praha 4 - JM
(jednatel)

Přibyslav Šimice
Jeronymova 614
511 01 Turnov
(předseda)

ČESKÁ SPOŘITELNA a.s.

Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s.p. - 02 Východní Čechy
č.j.: PP/1 - 133/96 ze dne 9.1.1996